

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2778/2022
16.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је пуномоћник Никола Грчић, адвокат из ..., против туженог ЈП ЕПС Београд, Огранак ТЕНТ Обреновац – Организациона јединица Термоелектрана Велики Црљени, чији је пуномоћник Сабахудин Тахировић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 59/22 од 18.02.2022. године, у седници већа одржаној 16.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 59/22 од 18.02.2022. године:

- у деловима става првог и другог изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 462/21 од 15.11.2021. године у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ... и у делу става другог изреке којим су обавезани тужиоци АА из ..., ББ из ... и ВВ из ... да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од по 1.250,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде;

- у делу става трећег изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован захтев тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ... за накнаду трошкова жалбеног поступка.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 59/22 од 18.02.2022. године:

- у ставу првом изреке у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу ГГ из ... на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.06.2017. године па до исплате, као и да на досуђени новчани износ за тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО запослени,

- у ставу другом изреке у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу ГГ из ... накнади трошкове првостепеног поступка,

- у ставу трећем изреке у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу ГГ из ... накнади трошкове другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци АА из ..., ББ из ... и ВВ из ... да туженом накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од петнаест дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 462/21 од 15.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., којим су тражили да се обавезе тужени да им на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати, и то: - тужиоцу АА износ од 4.707,32 динара са законском затезном каматом почев од 15.07.2014. године па до исплате и износ од 2.843,52 динара са законском затезном каматом почев од 14.08.2014. године па до исплате; - тужиоцу ББ износ од 1.257,69 динара са законском затезном каматом почев од 15.07.2014. године па до исплате и износ од 6.275,35 динара са законском затезном каматом почев од 14.08.2014. године па до исплате; - тужиоцу ВВ износ од 5.441,10 динара са законском затезном каматом почев од 15.07.2014. године па до исплате и износ од 5.187,36 динара са законском затезном каматом почев од 14.08.2014. године па до исплате; - тужиоцу ГГ износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.06.2017. године па до исплате, као и да на досуђене новчане износе за тужиоце уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО запослених. Ставом другим изреке, обавезани су тужиоци АА, ББ, ВВ и ГГ из ... да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од по 1.250,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 59/22 од 18.02.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 462/21 од 15.11.2021. године у ставу првом изреке, тако што је усвојен тужбени захтев тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., којим су тражили да се обавезе тужени да им на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати новчане износе ближе опредељене у овом ставу изреке са законском затезном каматом од означених датума до исплате, као и да за тужиоце на досуђене новчане износе уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО запослених. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 462/21 од 15.11.2021. године тако што је одбијен као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 1.250,00 динара и обавезан тужени да тужиоцима АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 174.750,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове другостепеног поступка у укупном износу од 53.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио посебну ревизију на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку, због погрешне примене материјалног права, потребе да се размотре правна питања у интересу равноправности грађана и због потребе уједначавања судске праксе.

Пошто је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака, ревизија је увек дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 18/20,

10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП, па је одлучивање о посебној ревизији туженог сувишно.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су запослени код туженог на неодређено време и рад обављају у сменама. На основу Колективног уговора туженог од 25.06.2013. године, чланом 33. ст. 1, 5, 6. и 7, предвиђено је да се коефицијенти посла радног места утврђују на основу сложености посла, ноћног рада и услова рада, у складу са Методологијом за вредновање радних места, са табеларним делом најнижих коефицијената радних места. Сменски рад се посебно вреднује Методологијом за вредновање послова радних места. Према методологији, радна места се анализирају према сваком елементу основног критеријума посебно, а збир свих појединачно утврђених елемената чини основни коефицијент на који се додају део из висине накнаде за топли оброк и регрес за годишњи одмор. На укупан основни коефицијент за послове који се обављају у сменском раду додаје се увећање од 14,46%. Вештачењем је утврђено да је у складу са актима туженог тужиоцима сменски рад вреднован при утврђивању основне зараде, тако да је тужени вршио увећање основне зараде за сменски рад који су тужиоци остварили у утуженом периоду, а које увећање је садржано у коефицијенту посла којим се вреднује основна зарада.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужилаца одбио, јер је, примењујући одредбу члана 108. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/2005 ... 54/2009), закључио да је сменски рад код правног претходника туженог ПД ТЕНТ д.о.о. Обреновац, вреднован у основној заради, чиме су испуњени законски услови за накнаду зараде за рад у смени, из ког разлога је тужбени захтев тужилаца неоснован.

Другостепени суд је, побијаном пресудом, преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужилаца усвојио и туженог обавезао да им накнади штету због мање исплаћене зараде по основу сменског рада у спорном периоду јер је закључио да Колективним уговорима и Правилником о раду, који су код туженог били на снази у утуженом периоду, сменски рад није вреднован као елемент за утврђивање основне зараде, па тужиоци основано потражују увећану зараду у висини разлике између исплаћене увећане зараде од стране туженог и увећане зараде у висини 26% од основне зараде јер, по мишљењу другостепеног суда, колективним уговором код послодавца се запосленом не могу дати мања права од права утврђених законом.

По налажењу Врховног суда, основано се ревизијом туженог указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 108. став 1. тачка 2) Закона о раду, било је прописано да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду и то: за рад ноћу и рад у сменама, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде – најмање 26% од основице. Према ставу 4. истог члана, основицу за

обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

У конкретном случају, вештачењем је утврђено да је тужиоцима у коефицијент за обрачун зараде урачунато увећање за сменски рад предвиђено методологијом за утврђивање вредности послова, односно да је сменски рад вреднован кроз утврђену основну зараду. У тој ситуацији, када је сменски рад вреднован при утврђивању основне зараде, искључена је могућност примене увећане зараде од најмање 26% од основице, како је правилно закључио првостепени суд. Становиште другостепеног суда о карактеру и примени методологије за утврђивање вредности послова на основу сложености, одговорности и услова рада у „ТЕНТ“ д.о.о. Обреновац, није правилно, јер је општа нормативна контрола прописа и општих аката у надлежности Уставног суда. Пошто је тужени тужиоцима сменски рад вредновао кроз утврђену основну зараду која је тужиоцима исплаћена следи да они неосновано траже исплату разлике увећане зараде од најмање 26 % од основице.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду да је побијаном пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 59/22 од 18.02.2022. године одлучено о жалби тужиоца ГГ из ..., тако што је преиначена пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 462/21 од 15.11.2021. године и тужиоцу ГГ из ... досуђена накнада штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада уз уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО запослених на износ те накнаде и досуђени трошкови првостепеног поступка, те обавезан тужени да му накнади и трошкове поступка по жалби, а да према стању у списима тужилац ГГ из ... није изјавио жалбу против пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 462/21 од 15.11.2021. године, Врховни суд је на основу члана 417. став 1. ЗПП донео одлуку из става другог изреке.

Одлуку о трошковима ревизијског поступка као у ставу трећем изреке, Врховни суд је донео применом одредби члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1, члана 154. и члана 163. став 2. ЗПП. Туженом су, у границама опредељеног захтева, признати трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника адвоката, за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара на основу важеће Адвокатске тарифе („Службени гласник РС“, број 43/23 од 26.05.2023. године), док туженом нису досуђени трошкови на име судских такси, јер захтев за накнаду тих трошкова није опредељен у складу са чланом 163. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић